

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæst. 42. Quid notandum sit circa Baptismum Sanguinis sive Martyrium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

benedictione Rosæ in Dominica 4. Quadragesimæ, ubique multâ eruditione scribens.

TRACTATUS II.

De Baptismo & Confirmatione.

CAPUT I.

De Baptismo.

229. **N**on agitur hęc de Baptismo sanguinis, id est, Martyrio; nec de fluminis, seu spiritus, id est, contritione, cum voto Baptismi, vel desiderio; quia non sunt Sacramenta: sed de Baptismo fluminis, qui definitur, Ablutio corporis exterior, facta sub præscripta forma verborum.

A D D E N D A.

230. *Q. 42. Quid notandum sit circa Baptismum sanguinis sive Martyrium. R. De etymologia & variis nominibus Baptismi, videri potest Arcudius in Concordia Ecclesiæ occid. & orient. l. 1. c. 6. Circa Baptismum sanguinis sive Martyrium, nota seqq.*

§. 1. Martyrium ex vi vocis significat testimonium: Potest autem defini, perpeffio moris vel cruciatûs lethalis pro Christi fide: unde ad Martyrium requiritur, 1. vel mors ipsa, vel saltem cruciatûs illativus mortis, nam S. Joannes Evangelista fuit verè Martyr, licet è ferventi oleo per miraculum illæsus evaserit. 2. Perpeffio ob fidem Christi, nam Martyrem facit non pœna sed causa, inquit SS. Cyprianus & Augustinus. 3. Illatio mortis vel cruciatûs in odium fidei Christi.

§. 2.

§. 2. Quamvis Martyrium, prout est commune infantibus, non requirat voluntariam acceptationem, hanc tamen requirit in adultis, & quidem talem, quæ sit ex motivo supernaturali, uti cum communi *Aversa* q. 70. s. 6. §. Primo; alioquin nequus in rigore esset confessio Christi, neque actus virtutis Christianæ: Sufficit tamen voluntas habitualiter perseverans, *Caj. Con. Bonac. Gob. in Exp. t. 2. à n. 615.* Hinc qui in somno occideretur ex odio fidei, esset Martyr. Si tamen antecedentur nihil cogitasset de morte ob fidem subeunda, *Suar. Less. Laym. Dicast. de Bapt. d. 3. n. 7.* negant fore Martyrem.

§. 3. Mors censetur inferri ob fidem Christi, si inferatur propter opus vel defensionem alicujus virtutis Christianæ, quia opera, secundum quod referantur ad Deum, sunt quædam protestationes fidei, & qui potius vult mori, quam deficere à virtute, facto ipso protestatur Deum esse summè venerandum, *S. Th. 2. 2. q. 124. a. 5. Avers. §. Secundo. Gob. à n. 604.* Et ita *S. Joannes Baptista*, non pro fide, sed pro reprehensione adulterii occisus est, uti & alii apud *Mendo d. 9. n. 16.*, qui tamen sunt verè Martyres.

§. 4. Si Sacerdos catholicus ideo occidatur, quia contra prohibitionem venit in regnum acatholicum, est Martyr, quamvis enim obtendatur violatio legis civilis, re ipsa tamen simul influit odium fidei vel religionis, ex quo lata est talis lex, *Dicast. n. 48.*

§. 5. Si quis invincibiliter putet opus, ob quod moritur, esse actum virtutis, cum tamen non sit, *Rayn. tom. 18. de Martyrio per pestem p. 2. c. 3. n. 17.* dicit esse Martyrem, quia ideo

moritur, quod nolit agere contra conscientiam invincibiliter errantem, hoc autem est mori propter Deum & virtutem, ergo.

235. §. 6. De fide est, illos, qui seipfos occidunt, etiam propter peccatum à se perpetratum, non esse Martyres, nam Donatistæ & Circumcelliones id docentes damnantur in *Conc. Rom. sub Melchiade Papa anno 313.* & *Carthaginensi 1. anno 348.* Imò milites catholici, qui pugnando occiduntur ab hostibus fidei & in fidei odium, non sunt propriè Martyres, quia moriuntur tanquam milites, non voluntariè, sed à morte se defendendo, Martyrium autem est imitatio Passionis Christi, inquit *S. Th.*, qui quasi agnus coram tondente se obmutuit, *Isaie 53. v. 7. Tann. Dicast. n. 8.* Si tamen milites tales victi, de officio armis occiduntur propter fidem, sunt Martyres, *Less. Gob. n. 614.*

236. §. 7. De illis, qui in obsequio pestiferorum ex charitate moriuntur, dicit *Martyrolog. Rom. 28. Febr.*, Quos velut Martyres religiosa fides veneratè consuevit. Et reipsa Martyres esse, teste *Mendo d. 1. n. 151.*, tenuerunt 12. *Academiz*, 13. *Cardinals*, 12. *Episcopi*, 264. *Doctores*, item alii 53. *Scriptores cum Reyn. supra p. 3. & 4.* Econtrà illos non esse in rigore Martyres, tenent alii plurimi cum *Thoma Hurtado & Platelio p. 5. n. 151.* quia nec censentur mori pro fide Christi, nec pro defensione alicujus virtutis.

237. §. 8. Infantes per solum Martyrium salvari, docent Catholici communiter, ità ut *Suar. & alii*, oppositum censent temerarium aut erroneum, *Platel. n. 152.* Putantque *Tolet. Henriq. Regim. Vasq. Bonac. Dicast. n. 11.* etiam infantes in utero matris

matris occisos esse Martyres, cum eadem sit ratio de ipsis, quæ de aliis.

§. 9. Martyrium in adultis remittit omnem culpam & pœnam, uti habet communis cum Dicast. n. 50., & ideo Cap. Cum Martha. §. fin. De celebr. Missarum, dicitur, *Injuriam facit Martyri, qui orat pro Martyre.* Manet tamen gravis controversia, an hunc effectum habeat independenter ab actu charitatis; unde quæritur, si aliquis bonâ fide & invincibiliter omitteret actum charitatis in Martyrio, an vi Martyrii justificaretur. Videntur negare SS. Augustinus & Bernardus, apud Platel. n. 159., & clarè S. Thom. 3. p. q. 66. a. 12. ad 2. *Effusio sanguinis non habet rationem Baptismi, si sit sine charitate; ex quo patet, quòd Baptismus Sanguinis includat Baptismum fluminis.* Similiter 2. 2. q. 124. a. 2. ad. 2. *Martyrium est charitatis ut imperantis, fortitudinis autem ut elicientis.* Et eandem sententiam tenent S. Bonavent. Alenf. Scot. Dur. Canus, Bann. Kellison. Vasq. Laym. Ochag. & ratio est, quia 1. ad Corinth. 13. v. 3. dicitur, *Si tradidero corpus meum, ita ut ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest.* Econtrà quòd justificet, non quidem strictè ex opere operato, sicuti Sacramenta, attamen quasi ex opere operato, & ex quodam privilegio, quamvis absit actus charitatis, docent Caj. Sot. Præp. Valent. Bellarm. Suar. Con. Tann. Less. Bonac. Castrop. Rayn. p. 2. c. 6. à n. 18. Platel. n. 154. Sporer de pœnit. n. 161. Jlls. tr. 4 d. 1. à n. 17. Aversa q. 70. s. 6. §. Quantum. Dicast. à n. 13. Gob. n. 617. Gorm. de Bapt. n. 4. Et videtur idem velle S. Th. apud Platel. n. 160. dicens Baptismum sanguinis non habere hoc ex opere operantis, sed ex imitatione Passio-

tionis Christi. Ratio horum est, quia *Matth.* 10. v. 32. & 34. *Marci* 8. v. 35. *Lucæ* 9. v. 24. *Joan.* 12. v. 25. salus æterna promittitur, hoc ipso quòd quis vitam suam ponat propter Christum, quod fit, quando præcisè mors sustinetur pro defensione fidei. 2. Quia Ss. PP. apud *Plat.* n. 156. Martyrium æquiparant Baptismo aquæ, hic autem justificat secus actu charitatis; uti tenent communiter omnes, ergo. 3. Quia Martyrium ita justificat infantes, ergo etiam adultos, si nempe hi habeant dispositionem necessariam, de qua §. seq. 4. Quia aliis Martyrium non aliter deleret peccata, quam quodvis aliud opus ex charitate positum. 5. Quia sic non dabantur tres Baptismi, fluminis, fluminis & Sanguinis, quod videtur esse contra communem sensum.

Ad rationem oppositam dici potest, vel cum *Plat.* quòd tò charitatem non habuero, intelligatur, non purè negativè sed contrariè, id est, si dissensiones & schismata fovero, propter quæ Apostolus ibi reprehendebat Corinthios: vel cum *Aversa*, si propriâ sponte vel ex malo fine tradidero corpus meum, ut ardeam: vel cum *Jllung*, si habitualis charitas non accedat ad Martyrium: vel cum *Dicaft.*, licèt alia omnia habuero, si non habuero charitatem, nihil mihi prodest, sicuti verum est, licèt habuero Baptismum aquæ, si charitatem non habuero, nihil mihi prodest.

§. 10. Ad Martyrium in homine adulto, qui personaliter peccaverit, prærequiritur pœnitentia, saltem virtualis, uti ad Baptismum, secundùm *Trid. Ssff.* 14. De Pœn. c. 1. *Nec obstat*, quòd Ss. PP. dicant Martyrium habere majorem vim, quam

quàm Baptismum, nam tantùm volunt habere plus meriti, & majorem conferre gratiam, quod etiam docent *S. Th. Rayn. p. 2. c. 6. n. 8. Jllf. n. 26.* Sicuti autem ad Baptismum sufficit attritio, ità etiam ad Martyrium, per se loquendo, uti docent Authores §. præced. pro secunda sententia citati. Imò putant aliqui cum *Dicast. n. 40.*, si Martyr inculpabiliter omitteret attritionem formalem, per accidens sufficere virtualem, quæ includitur in voluntate subeundi mortem pro Christo. Aliunde tamen tenetur Martyr elicere contritionem, tum quia omnes ad eam obligantur pro articulo mortis, secundùm dicta lib. 2. n. 130; tum etiam, quia illo tempore est obligatio sequendi tutiora.

§. 11. *Vega, Suar.* alique cum *Dicast. n. 39.* 240. putant gratiam tum causari, quando Martyr est ità vicinus morti, ut naturaliter non possit diutius vivere, quia tum moraliter adest Martyrium. Econtrà *Rayn. n. 25. Platel. n. 171. Jllfung n. 24.* videntur velle, quòd conferatur in ultimo instanti intrinseco vitæ, quia SS. PP. dicunt tunc conferri, quando amplius peccare non potest. Videri potest *Aversa f. 5. §. Ad ult. rationem.*

§. 12. Illicitum est se temerè & absque justa 241. causa ingerere in Martyrium, *S. Th. Navar. Henriq. Sanch. Dicast. n. 57.* Ratio est 1. Quia homo non est Dominus vitæ suæ. 2. Quia occidens ità inducitur ad peccatum. 3. Quia hæc est quædam tentatio Dei, uti notant SS. PP. apud *Gob. n. 624.* Hinc docent *Laym. & Gob.* te peccare mortaliter, si die Veneris abstineas à carnibus, sicque te manifestes esse Catholicum, prævidens te ideo occidendum. Per accidens tamen licitum est se of-

ferre ad Martyrium, si nempe fiat ex instinctu divino, possétque etiam esse præceptum, si necesse foret ad vitandum scandalum, quod per dissimulationem vel fugam causaretur.

242. §. 13. Martyrio responder in cœlo laureola sive corolla, id est, speciale gaudium proveniens ex tam excellenti victoria & redundans in corpus, cum peculiari decore illius membri, in quo passus est Martyr, uti probabiliter docent Rayn p. 2. c. 6. n. 33. Gob. n. 619. Dicast. n. 51.

243. *Questio. 43. Quid notandum sit circa Baptismum fluminis. R. seqq.*

§. 1. De fide est posse aliquem salvari Baptismo fluminis, sinè Bapismo fluminis aut sanguinis, uti dicitur n. 245.

244. §. 2. Baptismus fluminis est perfecta contritio, vel amor Dei super omnia, de quibus plura dicentur in materia de pœnit. Ad Baptismum autem fluminis non requiritur expressum votum vel desiderium Baptismi aquæ, sed sufficit implicitum, inclusum in voluntate servandi omnia Dei præcepta, *Suar. Vasq. Valent. Gob. in Exp. t. 2. n. 637. contra Nugnum. Attritio tamen, etiam cum expresso voto Baptismi, non sufficit,*

245. quia non justificat sine Sacramento vel Martyrio.

Q. 44. Quenam hæreses sint in Ecclesia exorta circa Baptismum fluminis seu aquæ. R. seqq.

1. S. Bernardus Epist. 77. refert hæresin aliquorum, qui dicebant absolutè neminem absque Baptismo aquæ posse salvari, sed oppositum habet traditio Ecclesiæ, nam Baptismo sanguinis aut fluminis potest obtineri salus, uti constat ex dictis, & pro Baptismo fluminis est expressa decisio *Inno. III. Cap. Apostolicam. De Presb. non baptiz.*